

21 501-20 Europese Raad

25 295 Infectieziektenbestrijding

Nr. 1528 Brief van de minister van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 31 maart 2020

Hierbij bied ik u, mede namens de minister-president, het verslag aan van de Europese Raad videoconferentie inzake COVID-19 van 26 maart 2020.

De minister van Buitenlandse Zaken,
S.A. Blok

Verslag videoconferentie Europese Raad d.d. 26 maart 2020

Op 26 maart jl. spraken de leden van de Europese Raad (ER) elkaar via een videoverbinding. Er werd met name gesproken over maatregelen om de economische impact van de coronacrisis te mitigeren. Ook werd gesproken over onderzoek, medische hulpmiddelen, de Europese binnen- en buitengrenzen en repatriëring van EU-burgers. Er werd een gezamenlijke verklaring van de leden van de ER aangenomen.¹

Naast bespreking van de hieronder genoemde onderwerpen stelden de leden van de ER vast dat het noodzakelijk is voorbereidingen te gaan treffen voor een terugkeer naar een normaal functioneren van de maatschappij en economie in Europa. Zij vroegen de voorzitters van de Commissie en de Europese Raad om samen met andere instellingen een routekaart ter zake voor te gaan bereiden. Ook riepen zij ertoe op lessen te trekken uit het crisismanagement waarbij de Commissie werd gevraagd hierover voorstellen uit te werken.

Economie

Naar aanleiding van de brief van de voorzitter van de Eurogroep spraken alle leden van de Europese Raad zich uit voor solidariteit met de lidstaten die het zwaarst getroffen zijn. Er was waardering voor de stappen die al zijn gezet. Een aantal leden van de Europese Raad noemde het belang van het openhouden van de interne markt. Er was discussie over maatregelen die de Eurogroep zou moeten nemen. Een aantal lidstaten pleitte voor extra financiële steunmaatregelen. De minister-president sprak zich uit voor een gecoördineerde Europese reactie op de economische gevolgen van de coronacrisis. Hij verwees daarbij naar de reeds genomen maatregelen waaronder het vrijmaken van middelen op de EU-begroting en het bieden van tijdelijke flexibiliteit onder EU-regels. Hij benadrukte het belang van tenuitvoerlegging van deze maatregelen. Indien een beroep zou worden gedaan op het ESM dienen daarbij passende conditionaliteiten te worden toegepast. Geconcludeerd werd dat de Eurogroep binnen twee weken met voorstellen komt waar de leden van de Europese Raad zich vervolgens over kunnen uitspreken.

Gezondheid

Lidstaten verklaarden alles in hun macht te (blijven) doen om de EU-burgers te beschermen tegen de impact van de coronacrisis. Veel lidstaten onderstreepten het belang van onderzoek naar een vaccin en van voldoende medische hulpmiddelen. In dat licht spraken lidstaten af om hun inspanningen te versnellen om de beschikbaarheid van medische hulpmiddelen te beschermen. De Europese Commissie speelt hierbij een belangrijke rol en zal in samenwerking met de industrie tevens verdere actie ondernemen om tekorten aan te pakken. De Europese Commissie concludeerde dat bijna alle exportverboden binnen de EU zijn opgeheven en dat zij de twee lidstaten die deze nog hebben daarop zullen aanspreken.

Daarnaast spraken lidstaten af, in lijn met de aanbeveling van de Wereldgezondheidsorganisatie, waar mogelijk meer te zullen gaan testen op het coronavirus.

¹ <https://www.consilium.europa.eu/media/43076/26-vc-euco-statement-en.pdf>

Grenzen/mobiliteit

Wat betreft de Europese buitengrenzen zijn de leden van de Europese Raad overeengekomen de situatie te monitoren. Indien nodig zullen zij te zijner tijd besluiten of het inreisverbod voor niet-essentiële reizen naar Europa verlengd dient te worden. De huidige maatregelen zijn tot 17 april 2020 van kracht. Daar waar lidstaten interne grenscontroles hebben ingesteld, zullen lidstaten het vrij verkeer van goederen en essentiële diensten waarborgen. Met behulp van de Commissie zullen de lidstaten de laatste problemen aan de grenzen aanpakken, zoals daar waar EU burgers door blokkades aan de interne grenzen niet terug kunnen keren naar het thuisland. Ook is het van belang dat grenswerkers en seizoenarbeiders essentiële werkzaamheden kunnen voortzetten. Tot slot benadrukken de leden van de Europese Raad het belang van de levering van goederen en essentiële diensten via land, zee en lucht.

Situatie EU-burgers in derde landen

Josep Borrell, de Hoge Vertegenwoordiger voor het gemeenschappelijk buitenland- en veiligheidsbeleid, gaf aan dat er nog 400.000 EU-burgers vastzitten buiten de EU. Dankzij interventie van de EU zijn er een aantal *hubs* langer opgebleven. Borrell riep alle lidstaten op om ook burgers van andere EU-landen mee terug te nemen.

Overig

De leden van de Europese Raad bekrachtigden de Raadsconclusies van 25 maart 2020 over uitbreiding en het stabilisatie- en associatieproces. Daarnaast spraken zij hun medeleven uit met de getroffen en van de aardbeving in Kroatië. De leden van de ER toonden zich voorts bezorgd over de situatie aan de Turks-Griekse grens en benadrukten hun solidariteit met de betrokken lidstaten.